

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ПРВ ОДДЕЛ

ОДЛУКА

Жалба број 50520/15

СЛУЧАЈ ДОО ВИО-МАРК ВО СТЕЧАЈ против Република Северна Македонија

Европскиот Суд за човекови (Прв Оддел), заседавајќи на 18 Јуни 2019 година, во Совет составен од:

Aleš Pejchal, Претседател,

Tim Eicke,

Raffaele Sabato, судии,

и Renata Degener, Заменик Секретар на Одделот,

Имајќи ја предвид горе наведената жалба поднесена на 7 Октомври 2015 година,

Имајќи ги предвид обсервациите поднесени од тужената Влада и обсервациите поднесени во одговор од страна на друштвото жалител,

Расправајќи, одлучува на следниов начин:

ФАКТИ

1. Жалителот, Доо Вио-Марк во стечај, е друштво регистрирано во Ресен (“друштвото жалител”). на 30 Септември 2014 година. Пред Судот беше застапувано од страна на Г-дин И. Спировски, адвокат од

Скопје, овластен од управителот на друштвото жалител и соодветно од стечајниот управник. На 21 Април 2015 година над друштвото била отворена стечајна постапка, која била завршена на 28 Октомври 2015 година. Средствата на друштвото биле распределени помеѓу неговите доверители, а стечајниот управник бил овластен да ги заврши сите постапки во однос на друштвото жалител. На 23 Ноември 2015 година друштвото жалител било избришано од трговскиот регистар.

2. Владата на Република Северна Македонија (“Владата”) беше застапувана од страна на поранешниот агент Г-дин К. Богданов, подоцна наследен од сегашниот агент Г-ѓа Д. Џонова.

Околности на случајот

3. На 24 Октомври 2005 година Македонската Православна Црква поднела граѓанска тужба против друштвото жалител пред првостепениот суд во Охрид (“првостепениот суд”), со основ на тужбеното барање утврдување право на сопственост во врска со зграда близу Охрид. Вредноста на тужбеното барање била утврдена во износ од 40.000,00 денари (МКД).

4. На 17 Октомври 2006 година друштвото жалител, застапува од адвокат, поднел одговор на тужба и противтужба барајќи да му се признае правото на сопственост врз истата недвижност. Исто така, и друштвото жалител вредноста на спорот ја утврдил на износ од 40.000,00 денари (МКД).

5. На 18 Октомври и 29 Јануари 2007 година се одржало подготвително рочиште и потоа следно рочиште пред првостепениот суд. Не е дадена информација дали странките разговарале за вредноста на спорот.

6. На рочиштето одржано на 3 Јули 2009 година, странките заеднички предложиле вредноста на спорот да се утврди на износ од 2.000.000,00 денари (МКД). Судот го уважил ваквото барање и го одложил рочиштето со цел да се промени составот на судот од судија поединец во совет од тројца судии.

7. По едно повторување, првостепениот суд и апелациониот суд го усвоиле тужбеното барање на тужителот а ја одбиле противтужбата на друштвото жалител со пресуди од 29 Октомври 2012 година и 16 Септември 2013 година. Во двете пресуди, вредноста на спорот била утврдена на износ од 2.000.000 денари.

8. На 4 Декември 2013 година друштвото жалител поднело ревизија. На 11 Март 2015 година Врховниот суд ја отфрлил ревизијата како недозволена *ratione valoris*, согласно член 33 од Законот за парнична постапка, согласно кој, доколку тужбеното барање не се однесува на паричен износ, вредноста назначена во тужбата треба да се

земе како вредност на спорот. Понатаму, доколку вредноста на спорот што ја навел тужителот се чини дека е “очигледно премногу висока или прениска” првостепениот суд сам треба да ја оцени точноста на наведената вредност. Тоа требало да биде направено најдоцна на подготвителното рочиште, или, доколку такво не е одржано на главната расправа пред испитувањето на основаноста. Судот утврдил дека првично од двете странки вредноста на спорот била утврдена на износ од 40.000 денари и не била изменета на подготвителното рочиште или на главната расправа (види параграф 5 погоре). Промената на вредноста на спорот која настанала подоцна, не била релевантна со оглед да настанала во несоодветна фаза од постапката. Соодветно на тоа, првичната вредност од 40.000 денари била под законскиот праг од 1.000.000 денари кој е предвиден во трговските спорови со цел да може да се изјави ревизија пред Врховниот суд, во согласност со член 469 од Законот за парнична постапка.

ЖАЛБИ

9. Друштвото жалител се жалеше дека отфрлањето на ревизијата од страна на Врховниот суд ги повредило неговите права според членот 6 од Конвенцијата. Понатаму, тој се жалеше според членот 1 од Протоколот број 1 кон Конвенцијата, за наводно, произволно мешање во неговите сопственички права.

ПРАВО

10. Друштвото жалител се жалеше според Членот 6 во врска со одбивањето на Врховниот суд да ја разгледа ревизијата. Според Членот 1 од Протоколот број 1 кон Конвенцијата, се жалеше на произволно мешање во сопственичките права. Во однос на жалбата според Член 6, Судот смета дека оваа жалба треба да се разгледува во врска со правото на друштвото жалител за пристап до суд согласно Член 6 § 1, кој во својот релевантен дел гласи:

“Во утврдувањето на неговите граѓански права и обврски ... секој има право на правично .... судење .... пред ..... суд ... ”

Член 1 од Протоколот Бр.1 кон Конвенцијата, во својот релевантен дел гласи:

“ Секое физичко или правно лице има право на мирно уживање на својот имот. Никој не може да биде лишен од својот имот, освен заради јавен интерес

и под услови предвидени со закон и со општите принципи на меѓународното право.

Претходните одредби не навлегуваат во правото на државите да донесуваат закони кои ги сметаат за неопходни за регулирање на користењето на имотот согласно општиот интерес или заради сигурно плаќање на данокот, другите придонеси и парични казни. ”

А. Приговор на Владата *ratione personae*

11. Владата тврдеше дека друштвото жалител било избришано од Трговскиот регистар и заради тоа жалбата треба да биде прогласена за недопуштена *ratione personae*.

12. Друштвото жалител тврдеше дека фактот дека било избришано од трговскио регистар не влијаел на неговата положба пред Судот, бидејќи стечајниот управник и адвокатот што го застапувале, имале право да ги завршат сите тековни постапки. Понатаму, во согласност со домашното законодавство, наградата што би произлегла од жалбата ќе биде распределна помеѓу основачите на друштвото жалител и доверителите.

13. Судот е свесен дека, во смисла на тоа што друштвото жалител е избришано од трговскиот регистар, може да се доведе во прашање неговата положба пред Судот (види *RF spol. s.r.o. v. Slovakia* (dec.), no. 9926/03, 20 October 2010, и спореди *Aviakompaniya A.T.I., ZAT v. Ukraine*, no. 1006/07, § 23, 5 October 2017). Меѓутоа, со оглед на фактот дека стечајниот управител на друштвото жалител добил овластување да ги заврши сите постапки во кои друштвото жалител се јавува како странка и со оглед на интересите на неговите наследници, Судот не смета дека е неопходно да се испита ова прашање (види, *mutatis mutandis, Kurić and Others v. Slovenia* [GC], no. 26828/06, § 270, ECHR 2012 (extracts)), бидејќи жалбата е во секој случај недопуштена заради следниве причини.

Б. Жалба според Член 6 § 1 од Конвенцијата

1. Поднесоци на странките

14. Владата се произнесе дека отфрлањето на ревизијата на друштвото жалител било законско, дека имало легитимна цел и било пропорционално. И на крај, одлуката на Врховниот суд е во согласност со неговата судска пракса. Во таа смисла, Владата поднесе четири одлуки на Врховниот суд од 2012 и 2014 година во кои судот ги отфрлил изјавените ревизии во слични околности.

15. Во одговор, друштвото жалител истакна дека одлуката да се зголеми вредноста на спорот ги зголемила и вкупните трошоци кои морал да ги сноси. Таквата одлука, откако била донесена, станала правосилна и била обврзувачка во текот на постапката.

2. Оценка на Судот

16. Општите принципи во однос на правото на пристап до суд се утврдени во случајот на *Nait-Liman v. Switzerland* ([GC], no. 51357/07, §§ 112-116, 15 March 2018). Принципите кои конкретно се однесуваат на *ratione valoris* ограничувања на пристапот до суд, неодамна беа повторени во случајот на *Zubac v. Croatia* ([GC], no. 40160/12, §§ 80 - 85, 5 April 2018).

17. Судот прифаќа дека одбивањето на Врховниот суд да ја разгледа ревизијата изјавена од друштвото жалител претставува попречување на правото на пристап до суд. Понатаму, смета дека таквото отфрлање на ревизијата било во согласност со домашното право (види параграф 8 погоре) и востановената судска пракса на Врховниот Суд (види параграф 14 погоре). Исто така, смета дека постоењето на законски праг за вредноста на спорот согласно кој може да се изјави ревизија претставува разумен процедурален услов (види, на пример, *Jovanović v. Serbia*, no. 32299/08, § 48, 2 October 2012).

18. Во случајот на *Zubac* (цитиран погоре, §§ 110-125), со цел да се утврди дали ограничувањето на правото на пристап до суд е пропорционално, биле испитувани следниве елементи: предвидливост на ограничувањето, која странка ги сноси последиците од грешките направени во текот на постапката и постоење на прекумерен формализам.

19. Што се однесува до предвидливоста на ограничувањето во конкретниот случај, Судот забележува дека правилата се предвидени во членот 33 од Законот за парнична постапка, и релевантната судска пракса била конзистентна во поглед на примената на овие правила (види параграф 14 погоре). Дотолку повеќе што, друштвото жалител во текот на целата постапка било застапувано од страна на квалификуван адвокат.

20. Во однос на тоа кој ќе ги сноси последиците од процесните грешки направени во текот на постапката, Судот забележува дека друштвото жалител имало можност да побара да се промени вредноста на спорот кога ја поднело противтужбата и кога се одржало подготвителното рочиште на 18 Октомври 2006 година, но истото не било сторено. Промената на вредноста на спорот настанала единствено подоцна, на 3 Јули 2009 година. Овој пропуст на страната на друштвото жалител не може да доведе до разумно очекување во однос

на надлежноста на Врховниот суд (види Зубац, § 120), ниту фактот дека друштвото морало да плати нешто повисоки судски такси и правни трошоци.

21. На крај, во врска со постоењето на прекумерен формализам, Судот забележува дека не може да се каже дека Врховниот суд треба да биде обврзан со погрешна одлука на пониските судови и како последица на тоа, ќе му дозволи на некој пристап до Врховниот суд. Со донесување на оспорената одлука, Врховниот суд едноставно ја вратил вистинската правна ситуација, со што ја корегира грешката направена од друштвото жалител и пониските судови во однос на неговата надлежност.

22. Со оглед на горенаведеното, Судот смета дека жалбата е очигледно неоснована и мора да биде отфрлена во согласност со членот 35 §§ 3 (а) и 4 од Конвенцијата (види *Zubac*, § 125).

В. Жалба според Член 1 од Протоколот број 1 кон Конвенцијата

23. Друштвото жалител, исто така, се жалеше дека имало легитимно очекување да стекне сопственост на предметната зграда и дека домашните пресуди довеле до произволно мешање во неговите сопственички права.

24. Со оглед на горенаведените наоди (види параграфи 19-22 погоре), Судот смета дека, во околностите на конкретниот случај, ревизијата пред Врховниот суд не била ефикасен правен лек кој друштвото жалител било потребно да го исцрпи. Заради тоа, конечната пресуда била онаа на апелациониот суд доставена на 16 септември 2013 година. Во однос на оваа жалба, во отсуство на било каков доказ за датумот кога таа пресуда била доставена до друштвото жалител, датумот на почеток на течење на шестмесечниот рок, не може да биде подоцна од 4 декември 2013 година, денот кога друштвото жалител поднело ревизија до Врховниот суд (види параграф 8 погоре). Друштвото жалител ја поднело својата жалба до Судот на 7 октомври 2015 година, што е повеќе од шест месеци подоцна.

25. Соодветно, оваа жалба е поднесена ненавремено и мора да биде отфрлена во согласност со Член 35 §§ 1 и 4 од Конвенцијата.

ДОО ВИО-МАРК ВО СТЕЧАЈ против Република Северна Македонија

Заради овие причини, судот, едногласно,

Ја прогласува жалбата за недопуштена;

Изготвено на Англиски јазик и објавено во писмена форма на 11 Јули
2019 година.

Renata Degener
Заменик Секретар

Aleš Pejchal
Претседател